

แผนการสอน

รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2562

โดย

อาจารย์

ไพพรร แสนจันทร์

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดให้ พร้อมทั้งดำเนินการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักการของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาไทย ดังนั้นขั้นตอนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนของครูผู้สอน จึงจัดเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ฉบับอนุญาต) เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางวางแผนจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ที่มุ่งเน้นกระบวนการคิดและการประกันคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถมั่นใจในผลการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนที่มีหลักฐานตรวจสอบผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

คณะผู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ได้ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเอกภาพเดียวกันตามองค์ประกอบต่อไปนี้

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ชั้น

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

.....

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

(ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7.3 การประเมินหลังเรียน

(ทำแบบทดสอบหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่

ชั้น

เรื่อง

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนและขั้นตอนการจัดกิจกรรม

คำถามกระตุ้นความคิด

7. การวัดและการประเมินผล

.....

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

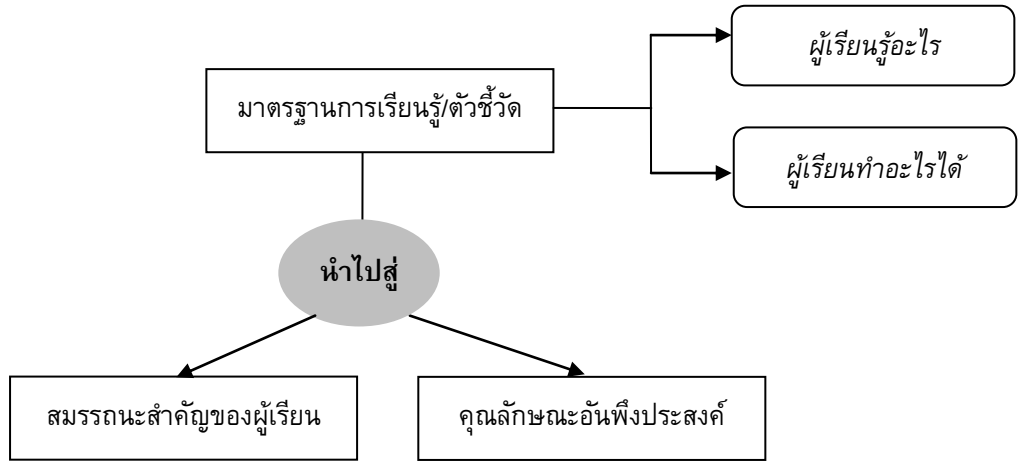
.....

คำนำ (ต่อ)

ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ไปเป็นคู่มือวางแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบ การใช้หนังสือเรียนรายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับอนุญาต) ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์จำหน่าย โดยออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) ตามหลักการสำคัญ คือ

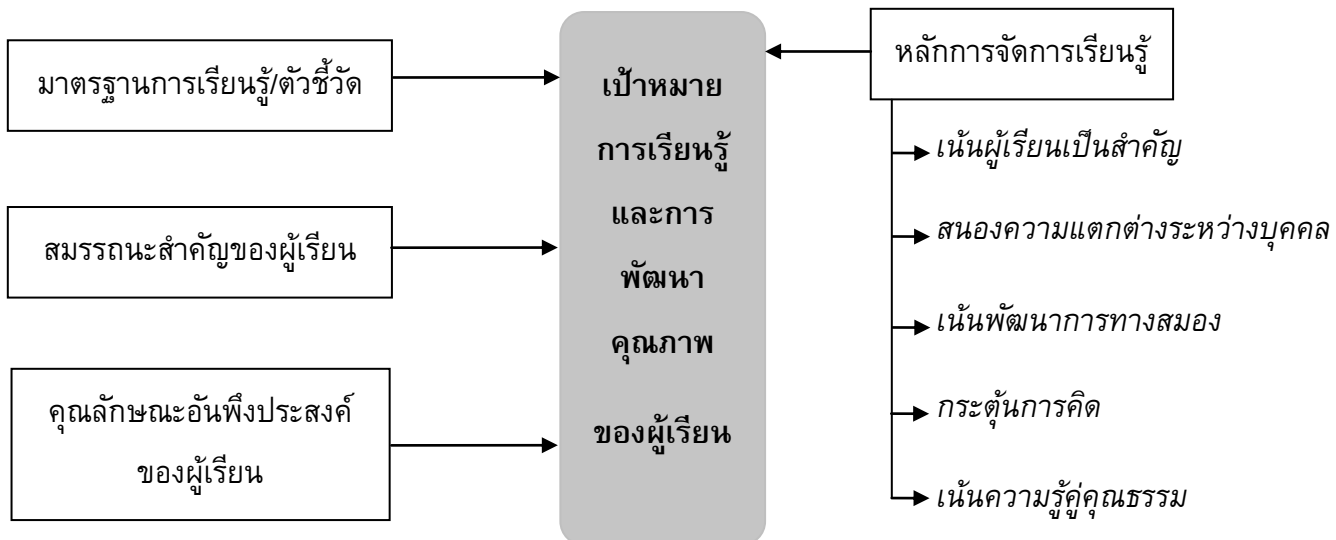
1. หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

2. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดและได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3. หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานตัวชี้วัด

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้นๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

1) การเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้

2) การสอน เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ และที่สำคัญคือต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3) รูปแบบการสอน ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ เช่น รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5E รูปแบบ การสอนโดยใช้การคิดแบบโยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบ การเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT เป็นต้น

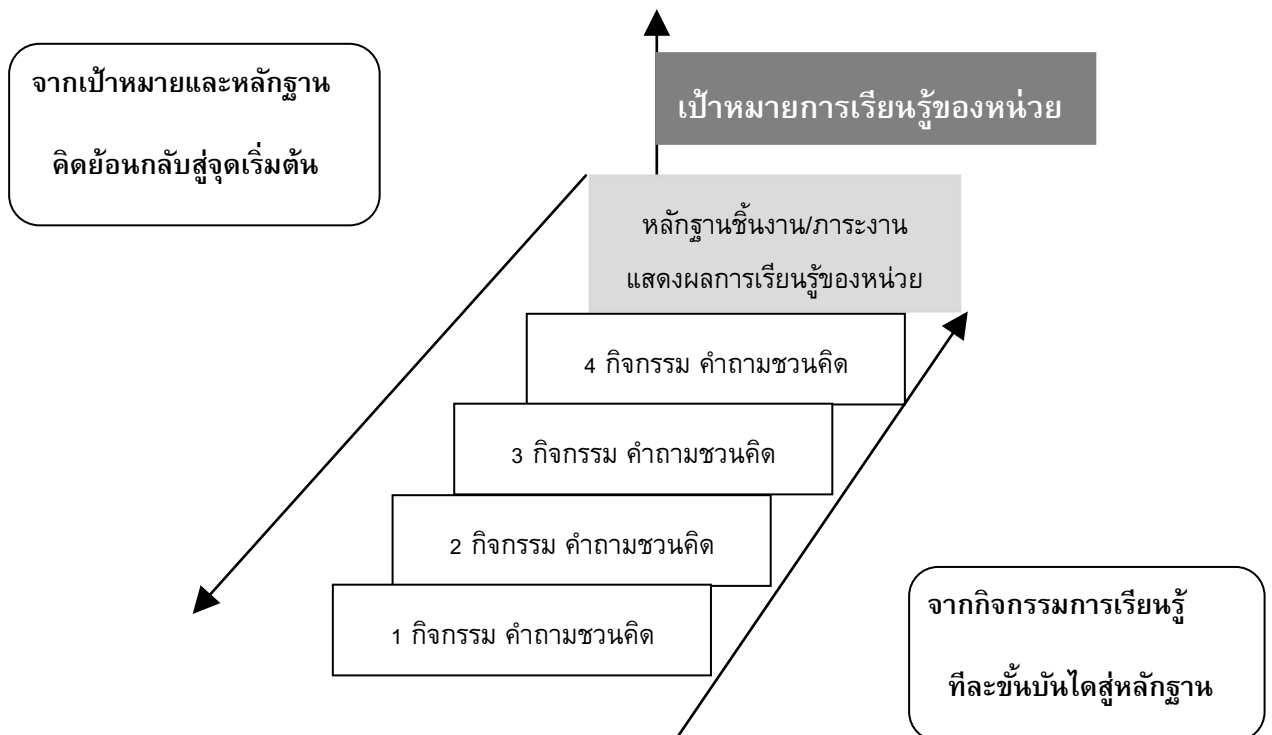
4) วิธีการสอน ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น

5) เทคนิคการสอน ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น

6) สื่อการเรียนการสอน ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความเข้าใจในเนื้อหา สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แลปวิดีโอ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว จึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วย ในแต่ละแผนการเรียนรู้จึงมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนวิธีการทำข้อสอบ O-NET ควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

6. การเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก (สมศ. รอบที่ 3)

ในปีการศึกษา 2554 ถึง 2558 สถานศึกษาทุกแห่งต้องเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในรอบที่ 3 ตามตารางเปรียบเทียบด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ.

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 กระทรวงศึกษาธิการ <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 6 มาตรฐาน)</i>	มาตรฐานเพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบสาม <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 5 ตัวบ่งชี้หลัก)</i>
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและ
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	สุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยจะครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ตามหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล รวมทั้งแบบบันทึกผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ต้องรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. เช่น แบบบันทึกผลด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่านและแสวงหาความรู้ ด้านสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Reports) จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

		หน้า
* การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน		พิเศษ 1-19
* คำอธิบายรายวิชา		พิเศษ 20
* โครงสร้างรายวิชา		พิเศษ 21-22
* โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้		พิเศษ 23-28
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	การศึกษาประวัติศาสตร์	1-68
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	ประเทศเพื่อนบ้าน	69-157
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	158-211
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	212-301
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์	302-353
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6	ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	354-410

การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน

โดย เอกรินทร์ สีมหาศาล

1 การคิดและกระบวนการคิด

การคิดเป็นพฤติกรรมการทำงานทางสมองของมนุษย์ ในการเรียบเรียงข้อมูลความรู้และความรู้สึกนึกคิดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านการดู การอ่าน การฟัง การสังเกต การสัมผัส และการดึงข้อมูลความรู้ที่บรรจุอยู่ในสมองเดิม ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกสั่งสมมา

ทักษะการคิดจึงเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงการกระทำออกมาได้อย่างชัดเจนมองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น พฤติกรรมการสังเกต แสดงออกด้วยการเพ่งดูอย่างพิถีพิถัน หรือพฤติกรรมเปรียบเทียบ เป็นการนำลักษณะของสิ่งของตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งเหมือนหรือสิ่งต่าง เป็นต้น

ดังนั้น การคิดจึงเป็นพฤติกรรมซับซ้อนที่มีลักษณะแยกย่อยแตกต่างกันไป เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของร่างกาย ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่รับรู้เข้ามาใหม่กับข้อมูลเก่าที่ถูกบรรจุอยู่ในคลังสมองของคนเราตลอดเวลา

หากเปรียบเทียบการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์กับสมองมนุษย์หรืออาจเปรียบได้กับสมองคนกับสมองกล จะพบว่า การทำงานของสมองคน ประกอบด้วยความชาญฉลาด 3 ลักษณะ คือ

1. ความสามารถในการเรียนรู้และสืบค้น (Tactical Intelligence) ทั้งในรูปแบบการสังเกต การค้นหา การซักถาม การทดลองปฏิบัติ เป็นต้น
2. ความสามารถในการแยกแยะคุณค่า (Emotional Intelligence) ทั้งในรูปแบบการตัดสินใจ การลงมติ การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือต่อต้าน หรือวางเฉย เป็นต้น
3. ความสามารถในการประมวลเนื้อหาสาระ (Content Intelligence) จากเรื่องราวที่เรียนรู้ใหม่ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่ถูกจัดเก็บอยู่ในสมอง โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรอง และสังเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ ที่มักประกอบไปด้วยความเข้าใจ เหตุผล และทัศนคติ ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ ซึ่งความรู้สึกนึกคิดต่อเรื่องราวต่างๆ นี้เองที่สมองกลของคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้เหมือนสมองของมนุษย์

การฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนจึงต้องกระตุ้นการทำงานและเสริมสร้างความสามารถของสมองทั้ง 3 ด้าน ที่กล่าวมา จึงจะบังเกิดผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ คือ บังเกิดความรู้ความเข้าใจที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น บังเกิดความชำนาญในทักษะและการปฏิบัติได้คล่องแคล่วขึ้น และที่สำคัญบังเกิดค่านิยมคุณธรรมที่ออกมาขึ้นในจิตใจของผู้เรียน

๒ การสร้างศักยภาพในการคิดของสมอง

การจัดการเรียนการสอนตามจุดหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ทศวรรษที่ 2 และเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกระบวนการทำงานทางสมองของผู้เรียน (Brain Based Learning : BBL) โดยฝึกฝนพฤติกรรมความคิดระดับต่างๆ ตามลำดับทักษะกระบวนการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (Core Thinking Processes) ดังนี้

1. การสังเกตลักษณะของสิ่งต่างๆ
2. การสังเกตและระบุความเหมือน
3. การสังเกตและจำแนกความแตกต่าง
4. การจัดหมวดหมู่สิ่งของหรือตัวอย่างที่เข้าพวก
5. การระบุสิ่งของและจำแนกตัวอย่างที่ไม่เข้าพวก
6. การเปรียบเทียบและระบุข้อมูลความรู้ได้ถูกต้อง
7. การค้นหาสิ่งของที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกัน
8. การรวบรวมและจัดลำดับสิ่งของตามขนาด
9. การรวบรวมและจัดลำดับเหตุการณ์ตามกาลเวลา
10. การยกตัวอย่างและการกล่าวอ้าง
11. การสรุปความหมายจากสิ่งที่อ่านหรือฟัง
12. การสรุปความหมายจากสิ่งที่สังเกตและพบเห็น
13. การวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์
14. การวิเคราะห์รูปแบบและจัดลำดับความสำคัญ
15. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างความรู้ความคิด
16. การนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดเป็นระบบ
17. การแยกแยะข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เป็นความคิดเห็น
18. การนิยามและการสรุปความ
19. การค้นหาความเชื่อพื้นฐานและการอ้างอิง
20. การแยกแยะรายละเอียดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและการใช้เหตุผล
21. การคิดวิเคราะห์ข้อมูลความรู้จากเรื่องทีอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
22. การตั้งสมมติฐานและการตัดสินใจ
23. การทดสอบสมมติฐาน อธิบายสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
24. การพินิจพิเคราะห์ ทำความกระจ่าง และเสนอความคิดที่แตกต่าง
25. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดระบบและโครงสร้าง
26. การออกแบบสร้างสรรค์และการประยุกต์ดัดแปลง

รูปแบบการคิดทั้ง 26 ประเภทนี้ ผู้สอนสามารถนำมาสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมความคิดตามลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและจิตวิทยาการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งจะสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความสามารถคิดคล่อง คิดละเอียด คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดหลากหลาย และคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันไปตามคุณลักษณะและภูมิหลังประสบการณ์การเรียนรู้ที่สั่งสมอยู่ในสมองเดิมของผู้เรียนแต่ละคน

๓ การพัฒนากระบวนการคิด

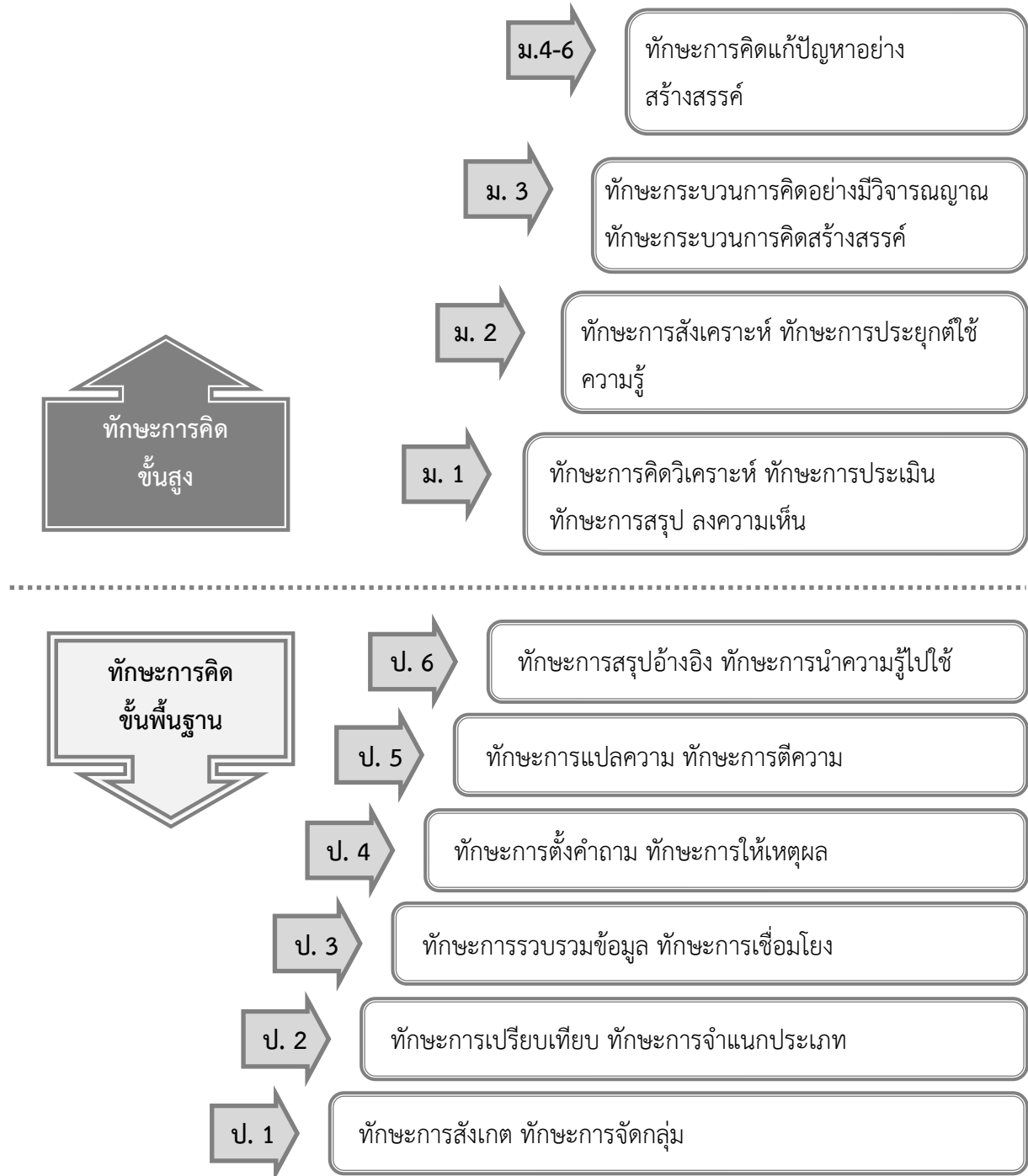
การคิดเป็น คิดคล่อง คิดได้ชัดเจน จนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติเป็น และแก้ปัญหาได้ จะมีลักษณะเป็นกระบวนการ การพัฒนาการคิดแก่ผู้เรียนจึงเป็นการสอนกระบวนการและฝึกฝนวิธีการอย่างหลากหลายที่เป็นปัจจัยส่งเสริมเกื้อกูลกัน คือ

1. การสร้างความพร้อมด้านร่างกาย นับตั้งแต่การรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ การหายใจ การผ่อนคลาย การฟัง เสียงดนตรีหรือฟังเพลง การบริหารสมองด้วยการบริหารร่างกายอย่างถูกวิธี
2. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการคิด การเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
3. การจัดกิจกรรมและการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการฝึกฝนวิธีการคิดรูปแบบต่างๆ โดยใช้การเรียนรู้กระตุ้นผ่านการสอนและการฝึกทักษะการคิด
4. การจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดตามทฤษฎีต่างๆ ที่ผ่านการวิจัยและพัฒนามาแล้ว เช่น ทฤษฎีปัญหา ทฤษฎีการสร้างความรู้ หลักเสริมสร้างความเป็นพหุสุด และหลักโยนิโสมนสิการของพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมบูรณาการการสอนกับการฝึกทักษะการคิดในกลุ่มสาระต่างๆ และการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ เป็นต้น
5. การใช้เทคนิควิธีการที่ส่งเสริมและพัฒนาการคิดของผู้เรียน สอดแทรกในบทเรียนต่างๆ เช่น เทคนิคการใช้คำถาม การอภิปรายโดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ การทำผังกราฟิก แผนภูมิความรู้ ผังมโนทัศน์ และการใช้กิจกรรมบริหารสมอง (brain gym) เป็นต้น ซึ่งมีผู้พัฒนาเทคนิควิธีการเหล่านี้และได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษาต่างๆ

หมายเหตุ : การสร้างศักยภาพการคิดผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดให้แก่ผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งของการปฏิรูปการศึกษา และยังใช้เกณฑ์ประเมินวิทยฐานะครู รวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพครู โปรดศึกษาวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด จากคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกรายวิชา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด และศึกษาค้นคว้าจาก www.aksorn.com ได้ตลอดเวลา

จุดเน้นการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ป. 6

ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการระบุ ทักษะการแปลความ
ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะกระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดกว้าง ทักษะการคิดไกล ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการประเมิน ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการคัดแยก

ป. 5

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การตีความ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการสังเกต ทักษะการให้เหตุผล
ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนก
ประเภท ทักษะการประเมิน ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 4

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
เชื่อมโยง ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการตีความ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการ
ประเมิน ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 3

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการตัดสินใจ ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสังเกต ทักษะการ
จำแนกประเภท ทักษะการสรุปอ้างอิง

ป. 2

ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการหาแบบแผน ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการ
หาความเชื่อพื้นฐาน ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการพิสูจน์ความ
จริง ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการจัดกลุ่ม
ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการคัดแยก ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการสรุปย่อ

ป. 1

ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการ
สังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ
กระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

นโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)
วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
<p style="text-align: center;">ประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา
<p style="text-align: center;">กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ 4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

**หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

- เป้าหมายหลักสูตร/คุณภาพผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

**นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
 มุ่งเน้นให้ผู้เรียน**

- มีความสามารถในการรับรู้
- รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
- สนุกกับการเรียนรู้
- มีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียน
 อย่างสร้างสรรค์

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- **ด้านความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน**
 โรงเรียนจะต้องประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้น
- **แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**
- **ด้านการจัดการเรียนรู้**
 1. โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน
 2. การจัดการเรียนรู้พึงจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอก ห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน
 3. ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ
 4. แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้
 5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนของครู
- **ด้านการวัดและประเมินผล**
 ครูทุกคนวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามจุดเน้นด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริงใช้ผลการประเมินพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นอย่างเป็นระบบ

การขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

ทักษะความสามารถ	คุณลักษณะ	
	จุดเน้นตามช่วงวัย	คุณลักษณะตามหลักสูตร
<p>ม. 4-6 แสวงหาความรู้ เพื่อแก้ปัญหาใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ มุ่งมั่นในการศึกษา และการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
<p>ม. 1-3 แสวงหาความรู้ด้วยตนเองใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ อยู่อย่างพอเพียง 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ซื่อสัตย์สุจริต ➤ มีวินัย
<p>ป. 4-6 อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ใฝ่เรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ใฝ่เรียนรู้ ➤ อยู่อย่างพอเพียง
<p>ป. 1-3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ใฝ่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ มุ่งมั่นในการทำงาน ➤ รักความเป็นไทย ➤ มีจิตสาธารณะ

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินการตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการขับเคลื่อนหลักสูตร และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) สู่การปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สุด ในการดำเนินการ ในระดับห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังแผนภูมิ

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

<p>1 ทำความเข้าใจให้กระจ่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน แนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน
<p>2 ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียนแยกเป็นรายวิชาและระดับชั้น จุดเด่น จุดพัฒนาของสถานศึกษา จุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียน
<p>3 กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ปีการศึกษา 2553 ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระยะที่ 2, 3 ปีการศึกษา 2555 ระยะที่ 4, 5
<p>4 กำหนดภาระงาน การพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ทบทวน ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ ทบทวน ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียน ออกแบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรและจุดเน้น
<p>5 ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรที่ออกแบบ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินระหว่างการทำงานปฏิบัติตามแผน วัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>6 ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา นำผลการตรวจสอบ ปรับปรุงไปใช้พัฒนา
<p>7 สรุป และรายงานผล การพัฒนาผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผลการดำเนินงาน ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ทำความเข้าใจให้กระจ่าง	<ol style="list-style-type: none"> นโยบาย จุดเน้น ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน แนวทางการออกแบบหลักสูตร และตารางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา และชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนัก เห็นความสำคัญในบทบาทของตนเอง มีความเข้าใจในการนำจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ มีความร่วมมือในระดับองค์กรและชุมชน ครุมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบหลักสูตร และปรับตารางเรียนให้เหมาะสมกับจุดเน้น มีการปรับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา รอบสอง
2. ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์ จุดเด่น จุดพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษาทั้งจุดเด่นและจุดพัฒนา เช่น ผลการประเมินในระดับชาติ สมศ. เขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียน ฯลฯ ผลการเรียนของผู้เรียนแยกเป็นระดับชั้นและรายวิชา ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ เอกสารข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา 	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลสารสนเทศ จุดเด่น จุดพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษา และครูผู้สอน
3. กำหนด เป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น	<ol style="list-style-type: none"> ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2553 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2554 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2554 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ 	<p>เป้าหมายสถานศึกษา และมีแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในแต่ละระยะที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของสถานศึกษา/ผู้เรียน</p>

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
	4. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของ สถานศึกษา ระยะที่ 4 ภาค เรียนที่ 1/2555 5. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของ สถานศึกษา ระยะที่ 5 ภาค เรียนที่ 2/2555		
4. กำหนด ภาระงาน การพัฒนา คุณภาพ ตาม จุดเน้น	1. ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อนของ องค์ประกอบ เช่น วิสัยทัศน์ โครงสร้างเวลาเรียน การจัด รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม การ จัดตารางเรียน ฯลฯ 2. ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตามจุดเน้น (พิจารณาได้ จากตัวอย่าง 4 ลักษณะ) 3. ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และ ตารางเรียนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ 4. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตามจุดเน้นทั้งในและนอก ห้องเรียน 5. จัดหา จัดทำสื่อ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ 6. ออกแบบการวัดและประเมิน ผลที่หลากหลายและเหมาะสม กับผู้เรียนโดยเน้นการประเมิน สภาพจริง	1. ประชุม ทบทวน หลักสูตรฯ และปรับปรุง หลักสูตร 2. ประชุม ปฏิบัติการ ปรับโครงสร้าง เวลาเรียน และจัดทำ แผนการ เรียนรู้ 3. สํารวจ จัดหา พัฒนาสื่อและ แหล่งการ เรียนรู้	1. สถานศึกษามีหลักสูตรการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนตามจุดเน้น 2. ตารางเรียนใหม่ 3. ครูผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายตามจุดเน้น 4. สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 5. มีเครื่องมือ วิธีการวัดผล และ ประเมินผลตามจุดเน้น
5. ดำเนินการ พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน ตาม จุดเน้น	1. จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและ ตารางเรียนที่ออกแบบไว้ โดย เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น 2. วัดและประเมินผลความก้าวหน้า ของผู้เรียนระหว่างเรียน 3. วัดและประเมินผลคุณภาพ ผู้เรียนตามตัวชี้วัดของจุดเน้น	1. ครูจัดกิจกรรม การเรียนรู้ อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอก ห้องเรียน 2. ออกแบบการ วัดและประเมิน ผลที่สอดคล้อง	1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตาม จุดเน้น 2. ครูมีรูปแบบและนวัตกรรม จัดการเรียนรู้ที่นำไปพัฒนา คุณภาพผู้เรียนได้ตามจุดเน้น

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
6. ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา	<p>1. ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในชั้นที่ 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้หลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - การใช้โครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียนตามรูปแบบของหลักสูตรการเรียนรู้ - การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน - การวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น <p>2. นำผลการตรวจสอบปรับปรุงจุดอ่อน และพัฒนาจุดเด่น</p>	<p>1. ประชุมครูเพื่อประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้</p> <p>2. ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประเมินตนเอง</p> <p>3. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา</p> <p>2. กระบวนการบริหารหลักสูตรมีการขับเคลื่อน</p> <p>3. ผู้เรียนมีการพัฒนาตามจุดเน้น</p>
7. สรุป และ รายงานผล การพัฒนา ผู้เรียน	<p>1. สรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในด้านการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ</p> <p>2. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น เมื่อสิ้นสุดตามระยะที่ 1-5</p> <p>3. นำผลจากรายงานไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา</p>	<p>1. ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. นำเสนอผลงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. จัดนิทรรศการแสดงผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานสู่สาธารณชน</p> <p>4. สรุป รายงานผล เสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. มีผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. มีแนวทางและนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. มีหลักฐานและร่องรอยในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>4. มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ</p> <p>5. ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา</p>

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การ

ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

<p>1 ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมในความรับผิดชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างรายวิชา ตารางเรียน • หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรม และโครงการ • สื่อ และแหล่งการเรียนรู้
<p>2 วิเคราะห์ผู้เรียน รายบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำข้อมูลสารสนเทศระดับชั้นเรียน • จัดกลุ่มการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>3 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบกิจกรรมในและนอกห้องเรียน • หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมโครงการ • แผนการจัดการเรียนรู้
<p>4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ออกแบบ • วัดและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน • วิจัย และนวัตกรรมการเรียนรู้ • นิเทศ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
<p>5 นำเสนอผลการพัฒนา ผู้เรียนตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม • รายงานผลการพัฒนาตามจุดเน้น • รายงานการพัฒนาวิจัย/นวัตกรรมการเรียนรู้ • รายงานภาพความสำเร็จ อุปสรรค และปัญหา

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมใน ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างรายวิชา โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2. ตารางเรียนหน่วยการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและแผนปฏิบัติการโครงการต่างๆ 4. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. คุณภาพผู้เรียนทุกระดับทั้งในภาพรวมและแยกรายวิชา เช่น NT, O-Net, สมศ., เขตพื้นที่ การศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนาทุกด้าน 3. นำข้อมูลของสถานศึกษา มาเปรียบเทียบกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. 4. ตรวจสอบความสอดคล้องของสื่อแหล่งการเรียนรู้ฯ สถานศึกษาที่ปรับปรุงใหม่และสิ่งที่ใช้อยู่เดิม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้จุดเด่น จุดพัฒนาของรายวิชาและกิจกรรมในความรับผิดชอบ 2. ได้แนวทางการปรับปรุง/พัฒนา รายวิชาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. และสถานศึกษา 3. มีข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น
2. วิเคราะห์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลด้านสติปัญญา ทักษะความสามารถ แลคุณลักษณะ 2. สุขภาพ ร่างกาย 3. พื้นฐานครอบครัว เศรษฐกิจ 4. สังคม เพื่อน และผู้เกี่ยวข้อง 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6. ผลงานที่ภาคภูมิใจประสบความสำเร็จ 7. ผลกระทบที่เป็นปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา รวบรวมข้อมูลรายบุคคล โดยวิธีการดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบจากข้อมูลเอกสารของสถานศึกษา และ Portfolio นักเรียน - สอบถาม - สัมภาษณ์ - สังเกต ฯลฯ 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนรายบุคคล 3. จัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้แต่ละกลุ่มมีความสอดคล้องใกล้เคียงกันตามจุดเน้นระดับชั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. มีข้อมูลที่เป็นจุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียนรายบุคคล และรายกลุ่ม 3. มีหลักฐาน ร่องรอยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลรายกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
3. กำหนด แนวทางการ จัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ จุดเน้น	1. หน่วยการเรียนรู้ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4. แผนปฏิบัติการโครงการและ กิจกรรมพิเศษต่างๆ 5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา 6. การวัดและประเมินผล	1. ออกแบบการจัดการ เรียนรู้และการจัด กิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับจุดเน้นการ พัฒนาผู้เรียน และ ตารางเรียนที่กำหนด 2. จัดทำ จัดหาสื่อ แหล่ง การเรียนรู้ฯ ให้สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ออกแบบ 3. ออกแบบเครื่องมือวัดผล และประเมินผลที่ หลากหลาย โดยเน้น การประเมินสภาพจริง ในระดับชั้นเรียน	1. มีแนวทางในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มสอดคล้อง ตามจุดเน้น 2. มีรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีสื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้อง ตามจุดเน้น 4. มีเครื่องมือวัดและ ประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น
4. ดำเนินการ จัดการ เรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้น ทั้งในและนอกห้องเรียน 2. การประเมินความก้าวหน้าของ ผู้เรียน 3. การประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น 4. การพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในระดับชั้นเรียน 6. การนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. จัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ตามแผนการจัดการ เรียนรู้ 2. จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน ที่ส่งเสริมจุดเน้นตาม ศักยภาพผู้เรียน 3. วัดและประเมินผล ความก้าวหน้าของ ผู้เรียนและประเมิน คุณภาพตามจุดเน้น 4. พัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการ พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 5. นำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาและแก้ไขปัญหา ผู้เรียนตาม กระบวนการวิจัย 6. ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมี การนิเทศแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยเน้นการ สร้างความร่วมมือ	1. ผู้เรียนมีทักษะความ สามารถและคุณลักษณะ ตามจุดเน้น 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ 3. มีการใช้นวัตกรรมการ เรียนรู้ตามจุดเน้น 4. ผู้เรียนได้แสดงออก ตามศักยภาพของ ตนเอง 5. มีการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โดยใช้ กระบวนการวิจัย 6. มีการสร้างความร่วมมือ ระหว่างครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 7. มีการนำหลักสูตรการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
5. นำเสนอผลการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. ผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3. ผลการวิจัยในชั้นเรียน 4. ผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้วยวิธีการต่างๆ 2. วิเคราะห์และสรุปผลการพัฒนาผู้เรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลตามจุดเน้น 3. นำผลการพัฒนาผู้เรียนไปจัดทำเป็นข้อมูลในระดับห้องเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. สรุปผลการนำนวัตกรรมการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน 5. จัดทำรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นในทุกมิติทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และระดับห้องเรียน 2. มีหลักสูตรการเรียนรู้อิงระดับห้องเรียนที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. มีรูปแบบความร่วมมือของครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 5. มีเอกสารรายงาน และข้อมูลสารสนเทศที่เป็นร่องรอย หลักฐานในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการประเมินตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

ทักษะการคิด

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

ชั้น	ความสามารถและทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 1	ทักษะการสังเกต และ ทักษะการจัดกลุ่ม	1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ แล้วให้ ผู้เรียนจัดกลุ่ม รูปภาพ ผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ พร้อมกับ บอกเหตุผลใน การ จัดกลุ่ม หรือ 2. จัดวัสดุหรือสิ่งของ ให้ผู้เรียนสังเกตแล้ว ให้ผู้เรียนจัดกลุ่ม วัสดุหรือสิ่งของ พร้อมกับบอก เหตุผลในการจัด กลุ่มโดยมีครูคอย สังเกตการณ์การจัด กลุ่มและการอธิบาย เหตุผลในการจัด กลุ่มของ ผู้เรียน ฯลฯ	- แบบทดสอบ - แบบบันทึก การสังเกตจัดกลุ่ม และบอกเหตุผล การจัดกลุ่ม	ผ่าน : ผู้เรียนจัดกลุ่ม และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้องและเหมาะสม หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็น ระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการจัดกลุ่มหรือ บอกเหตุผลหลายรายการ เช่น ถ้าหากมีการสังเกตแล้ว สามารถจัดกลุ่มและบอกเหตุ ผลได้ 6 รายการ อาจ กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ ระดับ 1 จัดกลุ่ม แต่บอก เหตุผลไม่ได้ ระดับ 2 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 1-2 รายการ (ผ่าน) ระดับ 3 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 3-4 รายการ ระดับ 4 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 5-6 รายการ

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 2	ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะการจำแนก	<p>1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ขนาดให้นักเรียน เปรียบเทียบต่างกัน แล้วขนาดหรือความ สูงและจำแนก รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ลักษณะเหมือนกัน หรือคล้ายกันพร้อม กับบอกเหตุผล หรือ</p> <p>2. ให้นักเรียนสังเกต วัสดุ หรือสิ่งของ ซึ่ง วัสดุหรือสิ่งของที่ นำมาให้นักเรียน สังเกตเป็นวัสดุหรือ สิ่งของชนิดเดียวกัน เช่น ก้อนหิน ไม้ ไม้ ดินสอ ปากกา ฯลฯ แต่มีขนาด หรือมี ความสูง หรือความ ยาวต่างกัน แล้วให้ ผู้เรียนเปรียบเทียบ ขนาด หรือความสูง หรือความยาวจาก นั้นให้ผู้เรียนจำแนก สิ่งของที่ไม่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ เป็นหมวดหมู่พร้อม กับอธิบายเหตุผล การจำแนก ครู สังเกตการณ์ เปรียบเทียบและการ จำแนกของผู้เรียน ฯลฯ</p>	<p>- แบบทดสอบ</p> <p>- แบบบันทึก การสังเกต การเปรียบเทียบ และการจำแนก</p>	<p>ผ่าน :</p> <p>ผู้เรียนเปรียบเทียบ หรือจำแนก และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้อง และเหมาะสม</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็นระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการเปรียบเทียบ หรือจำแนกแล้วบอกเหตุผล หลายรายการ เช่น ถ้าหากมี การสังเกตแล้วสามารถ เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 8 รายการ อาจกำหนดเกณฑ์การ ประเมิน ดังนี้</p> <p>ระดับ 1 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแต่บอก เหตุผลไม่ได้</p> <p>ระดับ 2 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 1-3 รายการ (ผ่าน)</p> <p>ระดับ 3 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 4-5 รายการ</p> <p>ระดับ 4 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอกเหตุ ผลได้ 6-8 รายการ</p>

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 3	ทักษะการรวบรวม ข้อมูล และทักษะ การเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนวางแผน/ ออกแบบ กำหนด จุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูล จาก สถานการณ์ที่ กำหนดให้ 2. ให้ผู้เรียนเลือกข้อมูล ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และบอกความหมาย ของข้อมูลโดยอาศัย ความรู้ และประสบการณ์ เดิมของตนเองพร้อม กับอธิบายเหตุผล ประกอบ 	- แบบทดสอบ สถานการณ์ ปฏิบัติจริง	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนวางแผน/ออกแบบ กำหนดจุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และ นำเสนอข้อมูลได้เหมาะสม ตามประเด็นที่กำหนด - ผู้เรียนเลือกข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน และ บอกความหมาย และ อธิบายเหตุผลของข้อมูล ได้เหมาะสม
ป. 6	ทักษะการสรุป อ้างอิง และทักษะ การนำความรู้ไปใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินทักษะการ สรุปอ้างอิง โดยการ กำหนดสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ ข้อความจากโฆษณา แล้วให้ผู้เรียนสรุป ความเป็นไปได้ พร้อมกับสรุปข้อ อ้างอิงจากแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ 2. กำหนดเนื้อหาหรือ เรื่องราวให้ผู้เรียน อ่าน แล้วให้ผู้เรียน สรุป และบอกวิธีการ ที่จะนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันโดยการต่อ ยอดจากเนื้อหา หรือเรื่องราวที่อ่าน 	- แบบทดสอบ การสรุปอ้างอิง - แบบทดสอบการ นำความรู้ไปใช้	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปสถานการณ์ หรือ เรื่องราวต่างๆ และมีกร อ้างอิง แหล่งข้อมูลได้ เหมาะสม - สรุปและบอกวิธีการนำ ข้อสรุปจากสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสม

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นสูง

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ม. 1	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน และทักษะการสรุป ความคิดเห็น	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียน แล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนวิเคราะห์ กำหนดสถานการณ์หรือคำถามแล้วให้ผู้เรียนประเมินหรือตัดสิน กำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนสรุปและพ ร ้อม กั บ อธิบายเหตุผล 	- แบบทดสอบ สถานการณ์	ผ่าน : <ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ได้เหมาะสม สรุปและอธิบายเหตุผลได้เหมาะสม
ม. 4-6	ทักษะการคิด แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	ประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแก้ปัญหา โดยเน้นการแก้ปัญหาเชิงบวกที่เป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง	- แบบทดสอบ สถานการณ์ที่เน้นการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ผ่าน : ผู้เรียนแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1-2

รหัสวิชา ส16102

เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย นำเสนอ ความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางสังคม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุการณ์ต่างๆ มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 4.1	ป.6/1	ป.6/2		
ส 4.2	ป.6/1	ป.6/2		
ส 4.3	ป.6/1	ป.6/2	ป.6/3	ป.6/4
รวม	8 ตัวชี้วัด			

โครงสร้างรายวิชา วิชาประวัติศาสตร์ ป.6

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	การศึกษาประวัติศาสตร์	ส 4.1 ป.6/1 ส 4.1 ป.6/2	การศึกษาประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการค้นคว้าข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ	7	
2	ประเทศเพื่อนบ้าน	ส 4.2 ป.6/1	ประเทศเพื่อนบ้านมีความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสภาพสังคม รวมทั้งทำเลที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อ	9	
3	ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส 4.2 ป.6/2	ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีความเป็นมาและมีการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลักร่วมกันหลายด้าน รวมทั้งความสัมพันธ์ทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม	4	
4	พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	ส 4.3 ป.6/1 ป.6/2	พัฒนาการสมัยรัตนโกสินทร์เป็นช่วงเวลาชาติไทยนั้นมีปัจจัยหลายอย่าง ที่ช่วยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทย มาจนถึงปัจจุบัน	10	
5	ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์	ส 4.3 ป.6/3	การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ เพื่อนำแบบอย่างไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และเกิดความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของเรา	5	

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
6	ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	ส 4.3 ป.6/4	ศิลปกรรม วรรณกรรม เป็นภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สืบทอดมาจากอดีต ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย คนรุ่นปัจจุบันควรภาคภูมิใจในความรู้เรื่อง และช่วยกันสืบทอด	5	

โครงสร้างแผนฯ วิชาประวัติศาสตร์ ป.6

เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การศึกษา ประวัติศาสตร์	1. วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ (1)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด สี่สหาย	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการให้เหตุผล	1
	2. วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ (2)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการให้เหตุผล	1
	3. การนำวิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาใช้ ศึกษาเรื่องราวใน ท้องถิ่น	- วิธีสอนโดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการเชื่อมโยง 5. ทักษะการให้เหตุผล 6. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	1
	4. ประเภทของ หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค ร่วมกันคิด	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการให้เหตุผล 5. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	1
	5. แหล่งหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการให้เหตุผล 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	6. หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่ใช้ใน การศึกษา ประวัติศาสตร์สมัย รัตนโกสินทร์	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการให้เหตุผล 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	7. การศึกษา ประวัติศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์	- วิธีสอนโดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการเชื่อมโยง 5. ทักษะการให้เหตุผล 6. ทักษะการสรุปลงความเห็น 7. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ประเทศเพื่อนบ้าน	1. ที่ตั้งของประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สาย	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการสังเคราะห์	1
	2. สาธารณรัฐแห่ง สหภาพเมียนมาร์	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	3. สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	4. สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ :กระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	5. ราชอาณาจักร กัมพูชา	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค การเรียนรู้ร่วมกัน	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	6. สหพันธรัฐมาเลเซีย และเนการาบรูไนดารุส ซาลาม	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	7. สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐ อินโดนีเซีย	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค โต๊ะกลม	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	8. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่คิด	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
	9. ความเหมือนและ แตกต่างระหว่างประเทศ ไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการสังเคราะห์	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความร่วมมือใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	1. ประวัติความเป็นมา ของอาเซียน	- วิธีสอนแบบกระบวนการ กลุ่มสัมพันธ์	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลง ความเห็น	1
	2. วัตถุประสงค์หลัก ของอาเซียน	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค การเรียนรู้ร่วมกัน	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลง ความเห็น	1
	3. ความสัมพันธ์ ของอาเซียนทาง เศรษฐกิจและสังคม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความ รู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลง ความเห็น	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	4. ความร่วมมือด้าน ต่างๆ ของสมาชิก อาเซียน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปผล ความเห็น	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์	1. การสถาปนา อาณาจักร รัตนโกสินทร์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการสรุปผล ความเห็น	1
	2. ปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญทาง เศรษฐกิจและ การปกครองสมัย รัตนโกสินทร์ : ด้านผู้นำ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่ สหาย	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการตีความ 5. ทักษะการสรุปผล ความเห็น	1
	3. ปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญทาง เศรษฐกิจและ การปกครองสมัย รัตนโกสินทร์ : ด้านที่ตั้งทาง ภูมิศาสตร์ และด้าน สังคมและวัฒนธรรม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการตีความ 5. ทักษะการสรุปผล ความเห็น	1
	4. พัฒนาการในสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านการเมืองการ ปกครอง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค การเรียนรู้ร่วมกัน	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปผลความเห็น	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	5. พัฒนาการในสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านสังคมและ วัฒนธรรม ด้าน เศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ ตรวจสอบ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	6. พัฒนาการในสมัย ปฏิรูปประเทศ : ด้านการเมือง การปกครอง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	7. พัฒนาการในสมัย ปฏิรูปประเทศ : ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	- วิธีสอนโดยใช้เทคนิคการคิด แบบหวมกหกใบ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	8. พัฒนาการในสมัย ปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	9. พัฒนาการในสมัย ประชาธิปไตย : ด้านการเมืองการ ปกครอง ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการตีความ 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	10. พัฒนาการในสมัย ประชาธิปไตย : ด้านเศรษฐกิจ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค การต่อเรื่องราว (Jigsaw)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการตีความ 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผลงานของบุคคล สำคัญสมัย รัตนโกสินทร์	1. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	2. สมเด็จพระบรม ราชเจ้ามหาสุรสิง หนาท	- วิธีสอนแบบกระบวนการ กลุ่มสัมพันธ์	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	3. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	4. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	5. บุคคลสำคัญสมัย รัตนโกสินทร์	- วิธีสอนโดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์	1. ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์ด้าน อักษรศาสตร์	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการ เรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	2. ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์ด้าน ศิลปกรรม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1
	3. ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์ด้าน การแพทย์แผนไทย	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1
	4. การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1
	5. การศึกษาภูมิปัญญา สมัยรัตนโกสินทร์	- วิธีสอนโดยการศึกษาออก สถานที่	1. ทักษะการตั้งคำถาม 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1

1 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.6/1 อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

ป.6/2 นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต

2 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการค้นคว้าข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือ

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน
- 2) การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น
- 3) ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่จะนำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ 4 หรือรัชกาลที่ 5 กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส 4.3)
- 4) สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง
- 5) การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการประเมิน
- 4) ทักษะการเชื่อมโยง
- 5) ทักษะการให้เหตุผล
- 6) ทักษะการสรุปลงความเห็น
- 7) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงาน เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์

7

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
- 2) ตรวจสอบงานที่ 1.2 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น
- 3) ตรวจสอบงานที่ 1.3 เรื่อง แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- 4) ตรวจสอบงานที่ 1.4 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์
- 5) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงาน เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์

8

กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยง เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

ขั้น สอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นสมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 โดยให้นักเรียนจับคู่กับสมาชิกภายในกลุ่มเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ศึกษาตามข้อหัวที่กำหนด
2. นักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้จนเข้าใจแล้ว ให้ผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้กับเพื่อนที่เป็นคู่จนมีความเข้าใจที่ตรงกัน
3. นักเรียนแต่ละคู่กลับมารวมกลุ่มเดิม แล้วผลัดกันอธิบายองค์ความรู้ใหม่ให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟัง และซักถามข้อสงสัย ครูคอยให้ความช่วยเหลือ

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในขั้นตอนของการกำหนดหัวข้อที่สนใจและการรวบรวมหลักฐาน

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในขั้นตอนการกำหนดหัวข้อที่สนใจ และการรวบรวมหลักฐาน
2. ครูตั้งคำถามว่า เมื่อนักเรียนรวบรวมหลักฐานมาได้แล้ว นักเรียนจะดำเนินการต่ออย่างไรในการศึกษาวิธีการทางประวัติศาสตร์
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า หลังจากมีการรวบรวมหลักฐานแล้ว จะมีขั้นตอนการตรวจสอบหลักฐาน การตีความหลักฐาน และการเรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล

ขั้น สอน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ตามความสมัครใจ จากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในขั้นตอนที่ 3-5 โดยให้นักเรียนจับคู่กับสมาชิกภายในกลุ่มเป็น 3 คู่ และให้แต่ละคู่ศึกษาตามหัวข้อที่กำหนด จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันเล่าความรู้ที่ได้จากการศึกษา ให้สมาชิกคู่อื่นๆ ภายในกลุ่มฟัง แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ซักถามข้อสงสัยจนสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความเข้าใจชัดเจน
3. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
4. นักเรียนแต่ละคนจับคู่กันและผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่ 1.1 ให้คู่ของตนฟัง จนมีความเข้าใจอย่างชัดเจน
5. ครูสุ่มตัวแทนของแต่ละคู่ออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1 ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในขั้นตอนของการตรวจสอบหลักฐาน การตีความหลักฐาน และการเรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล

วิธีสอนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์

ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นปัญหา

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ แล้วร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการตรวจสอบหลักฐานและการตีความข้อมูล
2. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม 4 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ตัวอย่างการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น จากหนังสือเรียน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น กลุ่มละ 1 หัวข้อ จากนั้นใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น

ขั้นที่ 2 รวบรวมหลักฐาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงาน และสืบค้นข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดจากแหล่งหลักฐานในท้องถิ่น แล้วบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 1.2 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมา

ขั้นที่ 4 ตีความและสังเคราะห์

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลสรุปจากการวิเคราะห์และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาตีความและสังเคราะห์ข้อมูล แล้วบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 1.2

ขั้นที่ 5 นำเสนอข้อมูล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอใบงานที่ 1.2 หน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นข้อมูลและแนวทางในการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภท มาให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทายว่า หลักฐานทางประวัติศาสตร์อยู่ที่ไหน เป็นหลักฐานสมัยใด
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า นักเรียนสามารถศึกษาประวัติศาสตร์จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ

ขั้น สอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่ามี 2 ประเภท ได้แก่ หลักฐานขั้นต้น และหลักฐานขั้นรอง
2. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม 4 คน แล้วกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกแต่ละคน เป็นหมายเลข 1-4
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จากหนังสือเรียน แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 3 โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ และช่วยกันอธิบายคำตอบให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มของตนเองมีความเข้าใจอย่างชัดเจน
5. ครูสุ่มเรียกสมาชิกหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งออกจากกลุ่ม เพื่อตอบคำถามและอธิบายให้สมาชิกทั้งชั้นฟัง (สมาชิกหมายเลขที่ได้รับการสุ่มเรียกจากแต่ละกลุ่ม จะมาตอบหรืออธิบายคำตอบเรียงกันไปตามหัวข้อที่กำหนดในแบบฝึกกิจกรรมจนครบทุกข้อ) จากนั้นครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความแตกต่างประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ว่าแต่ละประเภทมีข้อดี ข้อด้อย และความสำคัญอย่างไรกับการศึกษาประวัติศาสตร์

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกว่า แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์นี้อยู่ที่ใด นักเรียนเคยเห็นหรือไม่

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม 4 คน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาความรู้เรื่อง แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม และสรุปประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นักเรียนสนใจมา 1 แห่ง แล้วนำมาวิเคราะห์และตอบคำถามในใบงานที่ 1.3 เรื่อง แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เสร็จแล้วนำเสนอ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำใบงานที่ 1.3

ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกว่า ในภาพนั้นคือสถานที่ใด จัดเป็นหลักฐานขั้นต้นหรือหลักฐานชั้นรอง

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการ ศึกษาประวัติศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์ จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

สมาชิกแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายร่วมกันกับสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่ม และสรุปประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มดูตัวอย่างข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ได้จากหลักฐานขั้นต้นในสมัยรัตนโกสินทร์ จากเอกสารประกอบการสอน แล้วร่วมกันอภิปรายว่า ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไร
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอใบงานที่ 1.4 หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์

วิธีสอนโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์

ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นปัญหา

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของนักเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ จากหนังสือเรียน จากนั้นร่วมกันอภิปรายว่า หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์สามารถหาได้จากที่ใดบ้าง

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดหัวข้อที่สนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ มา 1 หัวข้อ จากนั้นใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวและจัดทำเป็นรายงาน แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ขั้นที่ 2 รวบรวมหลักฐาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงาน และสืบค้นข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดจากแหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ แล้วบันทึกผล

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมา

ขั้นที่ 4 ตีความและสังเคราะห์

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลสรุปจากการวิเคราะห์และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาตีความและสังเคราะห์ว่า ข้อมูลที่ได้จากหลักฐานใดมีความสำคัญ มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามเหตุการณ์มากกว่ากัน แล้วบันทึกข้อมูล

ขั้นที่ 5 นำเสนอข้อมูล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานผลการสืบค้นข้อมูลในหัวข้อที่กลุ่มสนใจหน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นข้อมูลและแนวทางในการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

9

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ป.6
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 4) เอกสารประกอบการสอน
- 5) บัตรภาพ
- 6) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
- 7) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น
- 8) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- 9) ใบงานที่ 1.4 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- 2) แหล่งหลักฐานในท้องถิ่น
- 3) ห้องสมุด
- 4) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.thailandmuseum.com>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงาน เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบาย ความสำคัญของ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ใน การศึกษาเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์	อธิบายความสำคัญของ วิธีการทางประวัติศาสตร์ใน การศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายความสำคัญของ วิธีการทางประวัติศาสตร์ใน การศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	อธิบายความสำคัญของ วิธีการทางประวัติศาสตร์ใน การศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง เป็นส่วนน้อย
2. การใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ใน การศึกษาเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นข้อมูลได้ครบ ทั้ง 5 ขั้นตอน	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นข้อมูลได้ 3-4 ขั้นตอน	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นข้อมูลได้ 1-2 ขั้นตอน
3. การนำเสนอข้อมูล	นำเสนอข้อมูลจากหลักฐาน ที่หลากหลาย มีเหตุผล ประกอบน่าสนใจ มีแหล่ง อ้างอิงชัดเจน	นำเสนอข้อมูลจากหลักฐาน เพียงอย่างเดียว แต่มี เหตุผลประกอบ และมี แหล่งอ้างอิง	นำเสนอข้อมูลจากหลักฐาน เพียงอย่างเดียว แต่ไม่มี เหตุผลประกอบ และไม่มี แหล่งอ้างอิง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8 - 9	5 - 7	ต่ำกว่า 5
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

1 **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**

ส 4.2 ป.6/1 อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

2 **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

ประเทศเพื่อนบ้านมีความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสภาพสังคม รวมทั้งทำเลที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อ

3 **สาระการเรียนรู้**

3.1 **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้าน โดยสังเขป เพื่อให้เข้าใจสภาพปัจจุบันของประเทศเหล่านั้น
- 3) สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยในปัจจุบัน โดยสังเขป
- 4) ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง

3.2 **สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 **ความสามารถในการคิด**

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการสังเคราะห์

4.2 **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต**

5 **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผ่นพับ เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน

7

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.2 เรื่อง ประเทศพม่า
- 3) ตรวจสอบงานที่ 2.3 เรื่อง ประเทศลาว
- 4) ตรวจสอบงานที่ 2.4 เรื่อง ประเทศเวียดนาม
- 5) ตรวจสอบงานที่ 2.5 เรื่อง ประเทศกัมพูชา
- 6) ตรวจสอบงานที่ 2.6 เรื่อง ประเทศมาเลเซีย
- 7) ตรวจสอบงานที่ 2.7 เรื่อง ประเทศบรูไน
- 8) ตรวจสอบงานที่ 2.8 เรื่อง ความแตกต่างระหว่างประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย
- 9) ตรวจสอบงานที่ 2.9 เรื่อง ประเทศฟิลิปปินส์
- 10) ตรวจสอบงานที่ 2.10 เรื่อง ประเทศติมอร์-เลสเต
- 11) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 12) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 13) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 14) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 15) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบแผ่นพับ เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน

8

กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูแผนที่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วช่วยกันบอกว่า ประเทศใดตั้งอยู่ติดกับประเทศไทยบ้าง

ขั้น สอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแยกกลุ่มตามลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์
2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ที่ตั้งของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียน ดังนี้
 - คนที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ความคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน
 - คนที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้านของไทย
3. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้ตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้วให้ผลัดกันอธิบายความรู้ให้สมาชิกที่เป็นคู่ฟัง และช่วยกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
4. เมื่อแต่ละคู่ทำใบงานที่ 2.1 เสร็จแล้ว ให้กลับมารวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนใบงานที่ 2.1 กับเพื่อนกลุ่มอื่นเพื่อตรวจสอบคำตอบตามที่ครูเฉลย

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับที่ตั้ง และความคล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 1 คน ออกมาชี้ที่ตั้งของประเทศพม่าในแผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือลูกโลกจำลองที่ครูเตรียมไว้
2. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ประเทศพม่ามีพรมแดนติดกับประเทศไทย แล้วนักเรียนคิดว่าประเทศพมามีระบอบการปกครอง สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมเหมือนกับประเทศไทยหรือไม่

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ตามประเด็นที่กำหนด จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้ที่ได้รับมอบหมายจนเข้าใจแล้ว ให้ผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้ศึกษาให้สมาชิกภายในกลุ่มฟัง และซักถามข้อสงสัย
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง ประเทศพม่า

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

ครูตั้งประเด็นคำถามถามนักเรียน เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอใบงานที่ 2.2 หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศพม่า

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพมาแสดงให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า ภาพที่เห็นคืออะไร และอยู่ในประเทศใด
2. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ประเทศลาวนั้นจะมีการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับประเทศไทยหรือไม่

ขั้น สอน

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากหนังสือเรียน
2. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และหาคำตอบ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำ **ใบงานที่ 2.3 เรื่อง ประเทศลาว** โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ แล้วปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด
4. เมื่อจบการตอบคำถาม 2 ข้อ แล้วให้สมาชิกทั้ง 2 คู่ รวมกลุ่มเดิม (4 คน) ให้แต่ละคู่นำคำตอบของตัวเองมานำเสนอให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นให้แต่ละคู่ตอบคำถามในใบงานที่ 2.3 จนเสร็จครบทุกข้อ แล้วนำเสนอครูตรวจ

ขั้น สรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศลาว และร่วมกันบอกแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อประเทศลาว

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม

ขั้นที่ 1 มีผู้นำและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ครูนำภาพหมวกกูปและชุดอ่าวหญ่ยมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า หมวกกูปและชุดอ่าวหญ่ยเป็นชุดประจำชาติของเวียดนาม เป็นชุดที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของเวียดนาม
3. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิม จากนั้นสมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม แล้วแบ่งหน้าที่กันศึกษาและสืบค้นความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในประเด็นดังนี้
 - ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์
 - การเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ
 - สังคมและวัฒนธรรม

ขั้นที่ 2 วางแผน

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการศึกษาและสืบค้นความรู้ ในประเด็นตามที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติตามแผน

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตนรับผิดชอบ โดยศึกษาและสืบค้นความรู้จากหนังสือเรียนหรือห้องสมุด แล้วนำข้อมูลมาอธิบายและแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม แล้วทำใบงานที่ 2.4 เรื่อง ประเทศเวียดนาม

ขั้นที่ 4 ประเมินผลการปฏิบัติงาน

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานในใบงานที่ 2.4 ตามที่ครูเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและพัฒนา

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับปรุงและพัฒนาผลงานในใบงานที่ 2.4 จากนั้นนำเสนอส่งครูตรวจ
2. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกระดานหน้าชั้นเรียน แล้วตั้งคำถามถามนักเรียน เกี่ยวกับประเทศกัมพูชา
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของประเทศกัมพูชาซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญของเรา

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมมือกันศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับราชอาณาจักรกัมพูชา จากหนังสือเรียน แล้วอภิปรายร่วมกันในประเด็นที่กำหนด
2. ครูแจกใบงานที่ 2.5 เรื่อง ประเทศกัมพูชา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติ
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถามในข้อต่อไปจนเสร็จครบทุกข้อเสร็จแล้วรวบรวมใบงานที่ 2.5 ส่งครู
4. ครูตรวจคำตอบในใบงานที่ 2.5 หรือให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบ โดยมีแนวเฉลยคำตอบให้ ครูประกาศผลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมืองและการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศกัมพูชา

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มาให้นักเรียนดูและให้อาสาสมัครนักเรียนออกมาชี้ตำแหน่งของประเทศมาเลเซีย และประเทศบรูไน ครูชมเชยนักเรียนที่ชี้แผนที่ได้ถูกต้อง

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสหพันธรัฐมาเลเซีย
 - คู่ที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนการาบรูไนดารุสซาลาม หรือบรูไน
2. ให้สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษา จนมีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน จากนั้นให้แต่ละคู่ช่วยกันทำใบงาน ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ทำใบงานที่ 2.6 เรื่อง ประเทศมาเลเซีย
 - คู่ที่ 2 ทำใบงานที่ 2.7 เรื่อง ประเทศบรูไน
3. เมื่อแต่ละคู่ทำใบงานเสร็จแล้วให้รวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่คู่ของตนรับผิดชอบให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งฟัง และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นเก็บรวบรวมใบงานส่งครู

ตรวจ

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศมาเลเซียและบรูไน

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพ 2 ภาพ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าสิ่งที่อยู่ในภาพนั้นมีอยู่ในประเทศใด เพราะอะไรจึงคิดเช่นนั้น

ขั้น สอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณรัฐสิงคโปร์และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย จากหนังสือเรียน จากนั้นร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่สำคัญ
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2.8 เรื่อง ความแตกต่างระหว่างประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย โดยแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด
3. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบในใบงานที่ 2.8 และเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.8 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจใบงานของตนแล้วแก้ไขในส่วนที่ไม่ถูกต้องและปรับปรุงให้ผลงานมีความสมบูรณ์

ขั้น สรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปว่า ประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซียมีการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

เรื่องที่ 8 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพธงชาติของประเทศฟิลิปปินส์และติมอร์-เลสเต มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าภาพธงชาตินี้เป็นของประเทศใด และนักเรียนเคยเห็นภาพธงชาติทั้งสองหรือไม่

ขั้น สอน

1. นักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐติมอร์-เลสเต ในหัวข้อที่กำหนดให้ และทำใบงานที่ 2.9 เรื่อง ประเทศฟิลิปปินส์ และใบงานที่ 2.10 เรื่อง ประเทศติมอร์-เลสเต
2. นักเรียนจับคู่กัน และให้สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันเล่าผลงานในใบงานที่ 2.9-2.10 ของตนเองให้เพื่อนที่เป็นคู่ฟัง และช่วยกันเสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.9-2.10

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า ประเทศฟิลิปปินส์และประเทศติมอร์-เลสเตมีการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างไร

เรื่องที่ 9 ความเหมือนและแตกต่างระหว่างประเทศไทย
กับประเทศเพื่อนบ้าน

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรม
2. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ตอบให้ตรงกับใจ” เมื่อนักเรียนเล่นเกมเสร็จแล้วให้ช่วยกันบอกความรู้ที่ได้จากการเล่นเกม

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ตัวอย่างความเหมือนและความแตกต่างระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำแผนผังความคิด เรื่อง ความแตกต่างระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแผนพับ เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) เกม “ตอบให้ตรงกับใจ”
- 4) แผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือลูกโลกจำลอง
- 5) บัตรภาพ
- 6) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 7) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ประเทศพม่า
- 8) ใบงานที่ 2.3 เรื่อง ประเทศลาว
- 9) ใบงานที่ 2.4 เรื่อง ประเทศเวียดนาม
- 10) ใบงานที่ 2.5 เรื่อง ประเทศกัมพูชา
- 11) ใบงานที่ 2.6 เรื่อง ประเทศมาเลเซีย
- 12) ใบงานที่ 2.7 เรื่อง ประเทศบรูไน
- 13) ใบงานที่ 2.8 เรื่อง ความแตกต่างระหว่างประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย
- 14) ใบงานที่ 2.9 เรื่อง ประเทศฟิลิปปินส์
- 15) ใบงานที่ 2.10 เรื่อง ประเทศติมอร์-เลสเต

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.aksorn.com/lib/p/soc>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผ่นพับ เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้าน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายสภาพสังคมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อธิบายสภาพสังคมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 8-10 ประเทศ	อธิบายสภาพสังคมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 5-7 ประเทศ	อธิบายสภาพสังคมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 1-4 ประเทศ
2. การอธิบายสภาพเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อธิบายสภาพเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 8-10 ประเทศ	อธิบายสภาพเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 5-7 ประเทศ	อธิบายสภาพเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 1-4 ประเทศ
3. การอธิบายสภาพการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อธิบายสภาพการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 8-10 ประเทศ	อธิบายสภาพการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 5-7 ประเทศ	อธิบายสภาพการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ชัดเจน 1-4 ประเทศ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8 - 9	5 - 7	ต่ำกว่า 5
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

1 **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**

ส 4.2 ป.6/2 บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป

2 **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีความเป็นมาและมีการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนโดยมีวัตถุประสงค์หลักร่วมกันหลายด้าน รวมทั้งความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

3 **สาระการเรียนรู้**

3.1 **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป
- 2) สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน
- 3) ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

3.2 **สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 **ความสามารถในการคิด**

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการสรุปลงความเห็น

4.2 **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต**

5 **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน

7 การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน
- 2) ตรวจสอบงานที่ 3.2 เรื่อง วัตถุประสงค์หลักของอาเซียน
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.3 เรื่อง ความร่วมมือของอาเซียนด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 4) ตรวจสอบงานที่ 3.4 เรื่อง ความร่วมมือด้านต่างๆ ของอาเซียน
- 5) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน

8 กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

วิธีสอนแบบ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพธงอาเซียน มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงเกี่ยวกับอาเซียนให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ และให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษา ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน จากนั้นครูเฉลยคำตอบใบงาน สมาชิกแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน
2. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาอาเซียนต่อไป

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 3.1

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนร้องเพลง อาเซียนร่วมใจ แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความสำคัญในเนื้อเพลง จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียน

ขั้น สอน

1. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วัตถุประสงค์หลักของอาเซียน จากหนังสือเรียน แล้วอภิปรายร่วมกันในประเด็นที่กำหนดแล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
2. ครูแจกใบงานที่ 3.2 เรื่อง วัตถุประสงค์หลักของอาเซียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกแต่ละคน โดยให้แต่ละคนปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถามในข้อต่อไปจนเสร็จครบทุกข้อ จากนั้นเก็บรวบรวมใบงานที่ 3.2 ส่งครู หรือให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบ โดยมีแนวเฉลยคำตอบให้

ขั้น สรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลักของอาเซียน

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียน
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคม

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคม จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 3.3 เรื่อง ความร่วมมือของอาเซียนด้านเศรษฐกิจและสังคม

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอใบงานที่ 3.3 หน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 5-6 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคม

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำภาพหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์ หรือตัวอย่าง มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความร่วมมือด้านต่างๆ ของสมาชิกอาเซียน

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม จากนั้นสมาชิกแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้เรื่อง ความร่วมมือด้านต่างๆ ของสมาชิกอาเซียน จากหนังสือเรียน และผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอภิปรายจนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 3.4 เรื่อง ความร่วมมือด้านต่างๆ ของอาเซียน และเมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละคนอธิบายคำตอบในใบงานที่ 3.4 ให้คู่ของตนเองฟัง และร่วมกันสรุปเพื่อเป็นคำตอบของกลุ่มตนเอง
3. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.4

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การร่วมมือด้านต่างๆ ของสมาชิกอาเซียน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลและจัดทำรายงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) เอกสารประกอบการสอน
- 4) บัตรภาพ
- 5) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน
- 6) ใบงานที่ 3.2 เรื่อง วัตถุประสงค์หลักของอาเซียน
- 7) ใบงานที่ 3.3 เรื่อง ความร่วมมือของอาเซียนด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 8) ใบงานที่ 3.4 เรื่อง ความร่วมมือด้านต่างๆ ของอาเซียน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - http://www.aksorn.com/lib/p/soc_04(เรื่อง การจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน)

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายประวัติความเป็นมาของอาเซียน	อธิบายประวัติความเป็นมาของอาเซียนได้ถูกต้อง ชัดเจน ครบทุกประเด็น	อธิบายประวัติความเป็นมาของอาเซียนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ครบทุกประเด็น	อธิบายประวัติความเป็นมาของอาเซียนได้ถูกต้อง ชัดเจน บางประเด็น
2. การอธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจได้ถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
3. การอธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางสังคม	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางสังคมได้ถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางสังคมได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางสังคมได้ถูกต้องเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8 - 9	5 - 7	ต่ำกว่า 5
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

1 **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**

ส 4.3 ป.6/1 อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป

ป.6/2 อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

2 **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

พัฒนาการสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นช่วงเวลาชาติไทยนั้นมีปัจจัยหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยมาจนถึงปัจจุบัน

3 **สาระการเรียนรู้**

3.1 **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป
- 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
- 3) พัฒนาการด้านต่างๆ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย

3.2 **สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 **ความสามารถในการคิด**

- 1) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการตีความ
- 5) ทักษะการสรุปลงความเห็น

4.2 **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต**

5 **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงาน เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

7

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง การสถาปนารัตนโกสินทร์
- 2) ตรวจสอบงานที่ 4.2 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์
- 3) ตรวจสอบงานที่ 4.3 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- 4) ตรวจสอบงานที่ 4.4 เรื่อง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- 5) ตรวจสอบงานที่ 4.5 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยปฏิรูปประเทศ
- 6) ตรวจสอบงานที่ 4.6 เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในสมัยประชาธิปไตย
- 7) ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่าน
- 8) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 9) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 10) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 11) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงาน เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

8

กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ขั้นที่ 1 สืบเสาะ

1. ครูนำภาพแผนผังกรุงธนบุรีและแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์ มาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนผังดังกล่าว
2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุการย้ายเมืองหลวงจากฝั่งธนบุรีมายังฝั่งกรุงเทพมหานคร และเกิดผลดีและผลเสียอย่างไรในปัจจุบัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง การสถาปนารัตนโกสินทร์ เมื่อแต่ละกลุ่มทำใบงานเสร็จแล้ว ให้แลกเปลี่ยนกับเพื่อนกลุ่มอื่น เพื่อตรวจคำตอบตามที่ครูเฉลย

ขั้นที่ 3 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์

เรื่องที่ 2 ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการ

เวลา 1 ชั่วโมง

ปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ : ด้านผู้นำ

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่หาย

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกตามประสบการณ์เดิมว่าแต่ละพระองค์มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของไทยอย่างไร จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้น สอน

1. นักเรียนกลุ่มเดิม จับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ : ปัจจัยด้านผู้นำ จากหนังสือเรียน ตามหัวข้อที่กำหนด
2. เมื่อสมาชิกแต่ละคนศึกษาความรู้ตามที่ได้รับมอบหมายจนเข้าใจแล้ว ให้ผลัดกันอธิบายความรู้ให้สมาชิกที่เป็นคู่ฟังและซักถามข้อสงสัย จนมีความเข้าใจที่ตรงกัน
3. นักเรียนแต่ละคู่กลับมารวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วผลัดกันอธิบายองค์ความรู้ให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟังและซักถามข้อสงสัย ครูคอยให้ความช่วยเหลือ

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ : ปัจจัยด้านผู้นำ

เรื่องที่ 1 ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครอง
สมัยรัตนโกสินทร์ : ด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ด้านสังคม
และวัฒนธรรม

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูนำภาพแม่น้ำเจ้าพระยาในกรุงเทพมหานคร มาให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า มีความสำคัญอย่างไรกับ กรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูให้สมาชิกกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ โดยให้นักเรียนจับคู่กับสมาชิกภายในกลุ่ม เป็น 2 คู่ และให้แต่ละคู่ศึกษาความรู้ตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันอธิบายองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน
2. นักเรียน 2 คู่ รวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละคู่ผลัดกันอธิบายความรู้เรื่องที่คุณเองได้ศึกษามาให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 4.2 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่มว่า นอกจากปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ยังมีปัจจัยใดอีกบ้าง ที่ทำให้ยุคสมัยรัตนโกสินทร์มีความเจริญรุ่งเรือง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 4.2 ครูตรวจสอบความถูกต้อง
2. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

เรื่องที่ 4

พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านการเมืองการปกครอง

1 ชั่วโมง

เรื่องที่ 4 พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

เวลา 1 ชั่วโมง

: ด้านการเมืองการปกครอง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์และปีที่ขึ้นครองราชย์ จากนั้นครูถามนักเรียนว่า ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้น เป็นช่วงของพระมหากษัตริย์พระองค์ใดบ้าง
2. ครูสรุปและเชื่อมโยงว่าพัฒนาการด้านการเมืองปกครองนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถจัดระเบียบบ้านเมืองได้

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านการเมืองการปกครอง จากหนังสือเรียน และใบความรู้
2. ครูแจกใบงานที่ 4.3 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกลุ่มละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ จากนั้นให้สมาชิกแต่ละคนหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถามในข้อต่อไปจนเสร็จครบทุกข้อ เสร็จแล้วเก็บรวบรวมใบงานส่งครู
3. ครูตรวจคำตอบในใบงานที่ 4.3 หรือให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบ โดยมีแนวเฉลยคำตอบให้ จากนั้นครูประกาศผลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านการเมืองการปกครอง

เรื่องที่ 5 พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น :

เวลา 1 ชั่วโมง

ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพสุนทรภู่ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด

ขั้น สอน

1. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน และใบความรู้
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ทำใบงานที่ 4.4 เรื่อง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยปฏิบัติตามคำสั่งที่กำหนด
3. เมื่อทำใบงานที่ 4.4 เสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคู่กลับเข้ากลุ่มเดิม แล้วผลัดกันอภิปรายคำตอบในใบงานที่คู่ของตนรับผิดชอบให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อเป็นการเปรียบเทียบคำตอบ เสนอแนะ หรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วยเหตุผลอย่างเหมาะสม
4. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเฉลยคำตอบในใบงานที่ 4.4 กลุ่มละ 1 ข้อ แล้วให้กลุ่มที่ไม่ได้นำเสนอคำตอบเป็นผู้เสนอเพิ่มเติมในส่วนที่มีความแตกต่างกัน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบคำตอบ

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจ

เรื่องที่ 6 พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ :

เวลา 1 ชั่วโมง

ด้านการเมืองการปกครอง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูตั้งประเด็นคำถามถามนักเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้น สอน

1. นักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศด้านการเมืองการปกครองจากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 4.5 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยปฏิรูปประเทศ
3. นักเรียนจับคู่แล้วผลัดกันอภิปรายคำตอบจากใบงานที่ 4.5 ให้เพื่อนที่เป็นคู่ฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง โดยให้อธิบายแสดงเหตุผล
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 4.5 โดยครูอธิบายเสริมเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจชัดเจนมากขึ้น

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านการเมืองการปกครอง

เรื่องที่ 7 พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ :

เวลา 1 ชั่วโมง

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

วิธีสอนโดยใช้เทคนิค การคิดแบบหมวกหกใบ

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพวิถีชีวิตของทาส มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ชี้แจงรายละเอียด

ครูชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนทราบว่า จะฝึกให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

ขั้นที่ 3 สาธิต

ครูให้ตัวแทนนักเรียน 6 คน ที่ครูได้ฝึกการคิดแบบหมวกหกใบ สาธิตการใช้หมวกตามสีของหมวก คือ

- หมวกสีฟ้า เริ่มต้นด้วยการนำอภิปราย
- หมวกสีขาว เสนอข้อมูลข้อเท็จจริง
- หมวกสีแดง แสดงความรู้สึก ทั้งทางบวกและลบ
- หมวกสีดำ บอกข้อบกพร่อง หาข้อบกพร่องเกี่ยวข้องกับความคิดด้านลบ
- หมวกสีเหลือง เสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์แง่บวก ด้านดี
- หมวกสีเขียว เสนอแนวทางการพัฒนา หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แสดงความคิดสร้างสรรค์
- หมวกสีฟ้า สรุปภาพรวมเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ขั้นที่ 4 ฝึกปฏิบัติ

1. นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ตามความสมัครใจ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านสังคมและวัฒนธรรม จากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนสวมหมวก คนละ 1 ใบ แล้วให้ทุกคนปฏิบัติตามบทบาทของหมวกที่ตนสวม ในหัวข้อที่กำหนด
3. ครูฝึกให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตามบทบาทของหมวกที่ตนสวมอยู่ และพยายามให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนหมวกกัน

ขั้นที่ 5 หารายละเอียดเพิ่มเติม

ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาหารายละเอียดเพิ่มเติมตามหัวข้อที่อภิปรายในขั้นฝึกปฏิบัติ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้มีความเข้าใจชัดเจนในเรื่องที่ร่วมกันคิด

ขั้นที่ 6 สรุป

ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการคิด เรื่อง พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านสังคมและวัฒนธรรม ครูตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพธนาคารไทยพาณิชย์ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกของกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาเล่าสู่กันฟังโดยผลัดกันเล่าที่ละคน แบบเล่าเรื่องรอบวง แล้วช่วยสรุปประเด็นสำคัญ
3. ครูให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรื่อง พัฒนาการในสมัยปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ
4. สมาชิกแต่ละคนจะได้ศึกษาข้อมูลความรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนผังความคิดโดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันอธิบายผลงาน จากนั้นสมาชิกคนอื่นช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม
5. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอแผนผังความคิด ครูตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการสมัยปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ

เรื่องที่ 1 พัฒนาการในสมัยประชาธิปไตย : ด้านการเมือง

เวลา 1 ชั่วโมง

การปกครอง ด้านสังคม และวัฒนธรรม

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และสมัยปฏิรูปประเทศ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า การปกครองในอดีตกับปัจจุบันนักเรียนชอบแบบใด เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยประชาธิปไตย จากหนังสือเรียน ดังนี้

- คนที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านการเมืองการปกครอง
- คนที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาให้สมาชิกที่เป็นคู่ฟัง และซักถามข้อสงสัย
2. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 4.6 เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในสมัยประชาธิปไตย
3. นักเรียนแต่ละคู่กลับมารวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้วให้แต่ละคู่ผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานที่ 4.6 จากนั้น ครูเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า เพราะเหตุใด จึงต้องมีการปฏิรูปบ้านเมือง และการปฏิรูปบ้านเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน แล้วให้เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่แตกต่าง

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า เศรษฐกิจมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศหรือไม่ ครูอธิบายเชื่อมโยงว่า เศรษฐกิจมีผลต่อการพัฒนาบ้านเมือง

ขั้น สอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน คละกันตามความสามารถ แล้วกำหนดหมายเลขประจำตัวให้สมาชิกแต่ละคน เป็นหมายเลข 1-3 ซึ่งเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้าน
2. สมาชิกแต่ละหมายเลขของกลุ่มบ้านแยกย้ายกันไปรวมกับสมาชิกหมายเลขเดียวกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยประชาธิปไตย ด้านเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้
 - กลุ่มหมายเลข 1 ศึกษาความรู้เรื่อง เศรษฐกิจไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - พ.ศ. 2501
 - กลุ่มหมายเลข 2 ศึกษาความรู้เรื่อง เศรษฐกิจไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2501 - พ.ศ. 2540
 - กลุ่มหมายเลข 3 ศึกษาความรู้เรื่อง เศรษฐกิจไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 - ปัจจุบันแล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน จากนั้นร่วมกันสรุปสาระสำคัญ
3. นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแยกย้ายกันกลับเข้าสู่กลุ่มบ้าน แล้วนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเล่าให้เพื่อนในกลุ่มบ้านฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัย และอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
4. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 กลุ่ม นำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษา ครูตรวจสอบความถูกต้อง และเพิ่มเติมให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยประชาธิปไตย : ด้านเศรษฐกิจ

- **ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำรายงาน เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด**

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านการเมืองการปกครอง
- 4) ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น : ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ
- 5) หมวกหกใบ
- 6) บัตรภาพ
- 7) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง การสถาปนารัตนโกสินทร์
- 8) ใบงานที่ 4.2 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจและการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์
- 9) ใบงานที่ 4.3 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- 10) ใบงานที่ 4.4 เรื่อง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- 11) ใบงานที่ 4.5 เรื่อง การเมืองการปกครองในสมัยปฏิรูปประเทศ
- 12) ใบงานที่ 4.6 เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในสมัยประชาธิปไตย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.thaigoodview.com/livrary/contest2553/type2/social03/28/02con03.htm

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงาน เรื่อง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบาย พัฒนาการของ ไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ ตอนต้น	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นได้ถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเมืองการปกครอง 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 3) ด้านเศรษฐกิจ	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นได้ถูกต้องทั้ง 3 ด้าน ค่อนข้างชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นได้ถูกต้องทั้ง 3 ด้าน แต่ไม่ชัดเจน
2. การอธิบาย พัฒนาการของ ไทยในสมัยปฏิรูป ประเทศ	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยปฏิรูปประเทศได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเมืองการปกครอง 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 3) ด้านเศรษฐกิจ	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยปฏิรูปประเทศได้ ถูกต้อง 3 ด้าน ค่อนข้าง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยปฏิรูปประเทศได้ ถูกต้องทั้ง 3 ด้าน แต่ไม่ ชัดเจน
3. การอธิบาย พัฒนาการของ ไทยในสมัย ประชาธิปไตย	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยประชาธิปไตยได้ ถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเมืองการปกครอง 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 3) ด้านเศรษฐกิจ	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยประชาธิปไตยได้ ถูกต้อง 3 ด้าน ค่อนข้าง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	อธิบายพัฒนาการของไทย ในสมัยประชาธิปไตยได้ ถูกต้องทั้ง 3 ด้าน แต่ไม่ ชัดเจน
4. การอธิบายปัจจัย ที่ส่งเสริมความ เจริญ รุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการ ปกครองของไทย ในสมัย รัตนโกสินทร์	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครอง ของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน ทั้ง 3 ประเด็น คือ 1) ด้านผู้นำ 2) ด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครอง ของ ไทย ใน สมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง 3 ด้าน ค่อนข้างชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครอง ของ ไทย ใน สมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ทั้ง 3 ด้าน แต่ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10 - 12	6 - 9	ต่ำกว่า 6
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

1 **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**

ส 4.3 ป.6/3 ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์

2 **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ เพื่อนำแบบอย่างไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และเกิดความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของเรา

3 **สาระการเรียนรู้**

3.1 **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น
 - พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
 - สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท
 - พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

3.2 **สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 **ความสามารถในการคิด**

- 1) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการสรุปอ้างอิง
- 5) ทักษะการสรุปลงความเห็น

4.2 **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต**

5 **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผ่นพับ เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

7 การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจใบงานที่ 5.1 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 1
- 2) ตรวจใบงานที่ 5.2 เรื่อง นายบุญมา
- 3) ตรวจใบงานที่ 5.3 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 4
- 4) ตรวจใบงานที่ 5.4 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 5
- 5) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบแผ่นพับ เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

8 กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูตั้งประเด็นคำถามถามนักเรียนเกี่ยวกับการสถาปนาราชวงศ์จักรี เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามความสมัครใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 จากหนังสือเรียน
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายพระราชประวัติและยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ 1
3. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 5.1 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 1 เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจสอบคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์
4. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันเล่าผลงานของตนในใบงานที่ 5.1 ให้สมาชิกคนอื่นฟังทีละคน แบบเล่าเรื่องรอบวง
5. สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันรวบรวมผลงานของทุกคนเป็นผลงานของกลุ่ม แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1

วิธีสอนแบบ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทเป็นใคร และมีความเกี่ยวข้องกับ ความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์อย่างไร

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระ บรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท จากหนังสือเรียน แล้วร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท
2. นักเรียนแต่ละคนตอบคำถามในใบงานที่ 5.2 เรื่อง นายบุญมา แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบเพื่อให้ทุกคน มีความเข้าใจกระจ่างชัดเจน
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบในใบงานที่ 5.2 หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความ ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการสรุปองค์ความรู้และจากการทำใบงานที่ 5.2

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูนำพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกว่า บุคคลในภาพท่านนี้เป็นใครและมีความสำคัญต่อชาติไทยอย่างไร จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนร่วมกลุ่มเดิม แล้วให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแบ่งหน้าที่กันศึกษาความรู้เรื่อง พระราชกรณียกิจ สำคัญของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 จากหนังสือเรียน ในประเด็นต่อไปนี้

- คนที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
- คนที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านการปรับปรุงประเทศ
- คนที่ 3 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านเศรษฐกิจ
- คนที่ 4 ศึกษาความรู้เรื่อง ด้านศาสนา สังคม และวัฒนธรรม

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้ที่ได้รับมอบหมายจนเข้าใจแล้ว ให้กลับมารวมกลุ่มเดิม (4 คน) แล้ว ผลัดกันอธิบายความรู้ให้สมาชิกคนอื่นในกลุ่มฟัง
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 5.3 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 4

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

ครูถามนักเรียนว่า จากพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 4 ในด้านต่างๆ ส่งผลต่อประเทศในปัจจุบัน อย่างไร ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 5.3 หน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจสำคัญของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4

เรื่องที่ 1 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และสนทนาร่วมกันว่า พระองค์มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของไทยอย่างไร

ขั้น สอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายความรู้ร่วมกันในสาระสำคัญ และช่วยกันยกตัวอย่างประกอบ
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 5.4 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 5 โดยแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติตามที่กำหนด และหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถาม จนครบทุกข้อ
4. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 5.4 แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจคำตอบและแก้ไข

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจสำคัญของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5

ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นปัญหา

นักเรียนรวมกลุ่มเดิมแล้วร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง บุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ จากห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำแผ่นพับ เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ กลุ่มละ 1 ท่าน (นอกเหนือจากที่เรียน) โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ขั้นที่ 2 รวบรวมหลักฐาน

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงาน และแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกแต่ละคนตามความเหมาะสม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดจากห้องสมุดหรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศแล้วบันทึกผล

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมา

ขั้นที่ 4 ตีความและสังเคราะห์

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลสรุปจากการเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาตีความและสังเคราะห์ว่า ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามเหตุการณ์ แล้วบันทึกข้อมูล

ขั้นที่ 5 นำเสนอข้อมูล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานแผ่นพับ เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์
2. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ และนำตัวอย่างที่ดีของบุคคลเหล่านั้นมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) ใบความรู้
- 4) บัตรภาพ
- 5) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 1
- 6) ใบงานที่ 5.2 เรื่อง นายบุญมา
- 7) ใบงานที่ 5.3 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 4
- 8) ใบงานที่ 5.4 เรื่อง พระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ 5

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.m-culture.go.th>
 - http://www.baanjomyut.com/library/thai_history.html

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผ่นพับ เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายประวัติ ของบุคคลสำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์	อธิบายประวัติของบุคคล สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ได้ ถูกต้อง ชัดเจน	อธิบายประวัติของบุคคล สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ได้ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	อธิบายประวัติของบุคคล สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ได้ ถูกต้อง เป็นส่วนน้อย
2. การยกตัวอย่าง ผลงานด้านต่างๆ ของบุคคลสำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์	ยกตัวอย่างผลงานด้าน ต่างๆ ของบุคคลสำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ได้ ถูกต้อง ละเอียดย ชัดเจน	ยกตัวอย่างผลงานด้าน ต่างๆ ของบุคคลสำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ได้ ถูกต้อง ค่อนข้างชัดเจน	ยกตัวอย่างผลงานด้าน ต่างๆ ของบุคคลสำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ได้ แต่ ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	5 - 6	3 - 4	ต่ำกว่า 3
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

1 **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**

ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่นำภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

2 **สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด**

ศิลปกรรม วรรณกรรม เป็นภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สืบทอดมาจากอดีต ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย คนรุ่นปัจจุบันควรภาคภูมิใจในความรุ่งเรือง และช่วยกันสืบทอด

3 **สาระการเรียนรู้**

3.1 **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม

3.2 **สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 **ความสามารถในการคิด**

- 1) ทักษะการตั้งคำถาม
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการสรุปอ้างอิง

4.2 **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต**

5 **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

ป้ายนิเทศ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์

7

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 6.1 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านอักษรศาสตร์
- 2) ตรวจสอบงานที่ 6.2 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านศิลปกรรม
- 3) ตรวจสอบงานที่ 6.3 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการแพทย์แผนไทย
- 4) ตรวจสอบงานที่ 6.4 เรื่อง การศึกษาภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์
- 5) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบป้ายนิเทศ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์

8

กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพตัวละครจากเรื่องพระอภัยมณี มาให้นักเรียนดูแล้วอธิบายเชื่อมโยงว่า วรรณคดีเรื่องพระอภัยมณีเป็นวรรณคดีที่แต่งในสมัยรัตนโกสินทร์

ขั้น สอน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านอักษรศาสตร์ จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแล้วผลัดกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษา จากนั้นให้แต่ละคู่ร่วมกันอภิปรายผลงานด้านอักษรศาสตร์ที่โดดเด่นในแต่ละรัชกาล
3. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 6.1 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านอักษรศาสตร์
4. นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบในใบงานที่ 6.1 และอธิบายแสดงเหตุผลกรณีที่มีความคิดเห็นยังไม่ตรงกันจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน
5. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 6.1 แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน
6. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คู่ ออกมาเล่าผลงานด้านอักษรศาสตร์ในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ชื่นชอบ พร้อมบอกเหตุผล

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านอักษรศาสตร์

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำภาพวัดราชโอรสารามมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด
2. ครูเฉลยคำตอบ พร้อมอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของโบราณสถานดังกล่าว

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ด้านศิลปกรรม จากหนังสือเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ด้านศิลปกรรม แล้วสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

สมาชิกแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 6.2 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านศิลปกรรม เพื่อเป็นการขยายความรู้ความเข้าใจให้กระจ่างชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 6.2 ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพภูมิปัญญาตัดตุน มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

ขั้น สอน

1. สมาชิกกลุ่มเดิม ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการแพทย์แผนไทย จากหนังสือเรียน และห้องสมุด ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้
 - 1) ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัชกาลที่ 1
 - 2) ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัชกาลที่ 2
 - 3) ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัชกาลที่ 3
 - 4) ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัชกาลที่ 5
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 6.3 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการแพทย์แผนไทย โดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกสรุปความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย คนละ 1 รัชกาล
3. สมาชิกแต่ละคนผลัดกันเล่าผลงานของตนให้สมาชิกคนอื่นภายในกลุ่มฟังทีละคน แบบเล่าเรื่องรอบวง แล้วให้สมาชิกคนอื่นช่วยเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่สมบูรณ์ จากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมมือกันตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน
4. ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่ 6.3 หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

ขั้น สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการแพทย์แผนไทย

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูให้นักเรียนดูภาพภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ประเภทต่างๆ ทั้งด้านอักษรศาสตร์ ด้านศิลปกรรม และด้านการแพทย์แผนไทย จากนั้นช่วยกันจำแนกประเภทของภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และให้ช่วยกันวิเคราะห์ความสำคัญของภูมิปัญญาไทยในแต่ละประเภท
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า ถ้านักเรียนไม่ร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย จะเกิดผลอย่างไรกับคนรุ่นหลัง

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำป้ายนิเทศ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ในการวางแผนการสืบค้นข้อมูล และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกแต่ละคน

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันค้นคว้าข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากหนังสือเรียน หรือห้องสมุด ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้
 - 1) ภูมิปัญญาไทยด้านอักษรศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์
 - 2) ภูมิปัญญาไทยด้านศิลปกรรม สมัยรัตนโกสินทร์
 - 3) ภูมิปัญญาไทยด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัตนโกสินทร์
 - 4) การเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย สมัยรัตนโกสินทร์
2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

1. สมาชิกแต่ละคนนำข้อมูลที่ค้นคว้ามาแล้วให้สมาชิกในกลุ่มฟัง แล้วช่วยกันวิเคราะห์และคัดเลือกข้อมูลมาสังเคราะห์และประเมินค่า เพื่อนำมาจัดป้ายนิเทศ
2. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 5 สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

วิธีสอนโดยการ **ศึกษานอกสถานที่**

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาหรือประเด็นที่จะไปศึกษานอกสถานที่

ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาด้านอักษรศาสตร์ ด้านศิลปกรรม และด้านการแพทย์แผนไทย

ขั้นที่ 2 วางแผนและเตรียมการ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนในการศึกษาภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา กำหนดสถานที่ วันเวลา พาหนะในการเดินทาง เอกสารข้อมูลในการศึกษา กิจกรรมระหว่าง การศึกษานอกสถานที่ การวัดและประเมินผล
2. ครูดำเนินการขออนุญาตจากผู้บริหาร ติดต่อเจ้าของสถานที่ ขออนุญาตผู้ปกครอง จัดเตรียมพาหนะและประสานงานกับทีมงานในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ขั้นที่ 3 ศึกษานอกสถานที่

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ตามความสมัครใจ (มีครูที่ปรึกษาประจำกลุ่ม) เดินทางไปยังสถานที่ที่ต้องการศึกษาภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ (นอกเวลาเรียน)
2. ครูแจกใบงานที่ 6.4 เรื่อง การศึกษาภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ เพื่อให้นักเรียนบันทึกข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่กำหนด โดยมีครูที่ปรึกษาประจำกลุ่มเป็นผู้ดูแล
3. ครูผู้สอนและครูที่ปรึกษาช่วยกันเสนอแนะให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์เพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 ประเมินผล

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันนำเสนอข้อมูลที่บันทึกในใบงานที่ 6.4 แล้วอภิปรายร่วมกัน จากนั้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.6
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ป.6
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ประวัติศาสตร์ ป.6 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 4) บัตรภาพ
- 5) ใบงานที่ 6.1 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านอักษรศาสตร์
- 6) ใบงานที่ 6.2 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านศิลปกรรม
- 7) ใบงานที่ 6.3 เรื่อง ภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการแพทย์แผนไทย
- 8) ใบงานที่ 6.4 เรื่อง การศึกษาภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) สถานที่ที่จะไปศึกษา
- 2) ห้องสมุด
- 3) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - http://www.aksorn.com/lib/p/soc_04(เรื่อง ยุคทองของวรรณกรรม)

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินป้ายนิเทศ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบาย ภูมิปัญญาไทย ด้านอักษรศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน อักษรศาสตร์ สมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน อักษรศาสตร์ สมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน อักษรศาสตร์ สมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ แต่ไม่มี ภาพประกอบ
2. การอธิบาย ภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม สมัยรัตนโกสินทร์	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน ศิลปกรรม สมัย รัตนโกสินทร์ ได้ถูกต้อง ชัดเจน และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน ศิลปกรรม สมัย รัตนโกสินทร์ ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทยด้าน ศิลปกรรม สมัย รัตนโกสินทร์ ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่แต่ไม่มี ภาพประกอบ
3. การอธิบาย ภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์ แผนไทย สมัยรัตนโกสินทร์	อธิบายภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ และมี ภาพประกอบสวยงาม	อธิบายภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย สมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่มี ภาพประกอบ
4. การเสนอแนะ แนวทางในการ อนุรักษ์ภูมิปัญญา ไทยสมัย รัตนโกสินทร์	เสนอแนะแนวทางในการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน 5 ข้อขึ้นไป	เสนอแนะแนวทางในการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน 3-4 ข้อ	เสนอแนะแนวทางในการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัย รัตนโกสินทร์ได้ถูกต้อง ชัดเจน 1-2 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	10 - 12	6 - 9	ต่ำกว่า 6
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง